

The course aims to equip students with the ability to integrate information technologies into their professional activities and apply modern digital tools for artistic ideation and creative interpretation. To achieve this, the curriculum is divided into three main topics:

1. Information Technologies: This section introduces the concepts and definitions of information technologies, providing an overview of the types and components of software.
2. Audio Editing Systems: This section explores the physiological basics of human sound perception and modern digital techniques for representing and processing audio signals.
3. Video Editing Systems: This section focuses on the physiological foundations of human vision and modern digital methods for representing and processing video information.

During practical sessions, students develop the following skills: text formatting using the Writer application from the free LibreOffice or OpenOffice suite; creating, editing, and processing audio files with effects in the free audio editor Audacity; producing, editing, and enhancing video clips with effects and filters available in the free video editor Shotcut.

For the final test, students present a multimedia project.

This approach provides them with practical knowledge and skills essential for academic tasks like writing papers and theses, which include explanatory notes as text documents and multimedia components, and for their future professional activities.

The course involves accessible tools with functionality comparable to professional software. These tools are selected for their moderate hardware requirements and cross-platform compatibility, supporting Windows and macOS environments, which is especially critical during remote learning. Additional advantages include the availability of portable versions, allowing use without installation, and access to both the latest and previous software versions.

However, during remote learning, it unexpectedly became evident that not all students can access personal computers, which has raised the need to adapt the course to include practical tasks that can be completed using mobile devices.

Thus the structure and content of the “Modern Information Technologies” course provide students with skills in processing text, audio, and video information. The ongoing refinement of the course content and teaching methodology, facilitated by discussions among educators from higher education institutions, aims to enhance the curriculum and contribute to the development of the Performing Arts specialty.

A. Шелестова

**КУРС «НАСТІЛЬНІ ВИДАВНИЧІ СИСТЕМИ»:
ЗНАЧЕННЯ ТА АКТУАЛЬНІСТЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ
З ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА ДОКУМЕНТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

A. Shelestova

**COURSE “DESKTOP PUBLISHING SYSTEMS”:
IMPORTANCE AND RELEVANCE IN TRAINING OF SPECIALISTS
IN INFORMATION AND DOCUMENTATION ACTIVITIES**

В умовах стрімкого розвитку інформаційного суспільства та цифрових трансформацій, які активно впливають на усі сфери життєдіяльності, особливого значення набуває підготовка кваліфікованих фахівців, здатних ефективно

працювати з інформацією, документами та даними, забезпечуючи їх якісну обробку, представлення та зберігання. Сучасний фахівець з інформаційної та документаційної діяльності повинен володіти не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками роботи з різноманітними інформаційними технологіями та інструментами, зокрема з настільними видавничими системами.

Настільні видавничі системи (НВС) є важливим інструментом для створення, редагування та верстки різних типів документів: від простих брошур до складних багатосторінкових видань. Володіння навичками комп'ютерної верстки засобами НВС дозволяє фахівцям самостійно здійснювати повний цикл підготовки різнотипних документів до публікації чи то шляхом друку, чи то шляхом опублікування на відповідних вебресурсах, забезпечуючи високу якість та відповідність опублікованих документів професійним стандартам.

Як показує багаторічна практика викладання дисципліни «Настільні видавничі системи», ця дисципліна посідає важливе місце в системі підготовки фахівців з інформаційної та документаційної діяльності, оскільки формує компетентності, необхідні для ефективної роботи в сучасному професійному середовищі.

Слід зазначити, настільні видавничі системи являють собою програмне забезпечення, що дозволяє користувачам створювати та редагувати макети публікацій і публікації різного типу та складності, поєднуючи текстові й графічні елементи, має спеціальні професійні можливості та інструменти комп'ютерної верстки, яких немає в текстових редакторах. Історія розвитку НВС свідчить про їх еволюцію від простих текстових редакторів до потужних систем з графічним інтерфейсом, що мають широкий спектр професійних функціональних можливостей.

Зміст дисципліни «Настільні видавничі системи» для здобувачів Харківської державної академії культури освітньої програми «Інформаційна та документаційна діяльність» охоплює як теоретичні основи НВС, так і практичні аспекти роботи з конкретними НВС, зокрема Scribus. Важливо відзначити, що вибір системи Scribus як базової для навчання є обґрунтованим, оскільки це програмне забезпечення є безкоштовним, з відкритим кодом, з вільною ліцензією та сумісне з більшістю операційних систем, що робить його доступним для освітніх установ та для індивідуального використання й викладачами та здобувачами в умовах дистанційного навчання, окрім того опанування Scribus дає можливість глибше розуміти принципи роботи більш складних настільних видавничих систем.

Теоретична частина дисципліни включає вивчення основних понять і визначень у видавничій справі та поліграфії, правил набору й верстки різних елементів видань (основного й додаткового тексту, заголовків, колонтитулів, ілюстрацій, таблиць, формул тощо). Практична частина зосереджена на оволодінні навичками роботи з НВС Scribus, від базових операцій до створення складних багатосторінкових публікацій із складними графічними елементами, а також календарів.

Дисципліна «Настільні видавничі системи» сприяє формуванню як загальних, так і фахових компетентностей майбутніх фахівців інформаційної сфери, зазначених в ОП «Інформаційна та документаційна діяльність». Серед загальних компетентностей варто відзначити здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях; знання та розуміння предметної області та професійної діяльності; навички використання інформаційних і комунікативних технологій; здатність ухвалювати обґрунтовані рішення; здатність працювати в команді та комунікувати з представниками інших професійних груп.

Щодо фахових компетентностей, дисципліна формує здатність здійснювати відбір, аналіз, оцінку, систематизацію, моніторинг, організацію, зберігання, розповсюдження та надання в користування інформації та знань у будь-яких форматах; здатність використовувати методи систематизації, пошуку, збереження, класифікації інформації для різних типів електронних носіїв; здатність використовувати сучасні прикладні комп'ютерні технології, програмне забезпечення, мережеві й мобільні інформаційні технології для вирішення завдань спеціальності; здатність опановувати та застосовувати технології системного аналізу інформаційної діяльності.

Важливо, що дисципліна орієнтована на досягнення конкретних програмних результатів навчання, серед яких: володіння знаннями з теорії і практики інформаційного менеджменту, технологій створення й підтримки функціонування електронних інформаційних ресурсів; застосування знань і розуміння для формулювання й вирішення завдань для удосконалення інформаційно-документних систем; застосування знань технічних характеристик, призначення та правил експлуатації комп'ютерної техніки й офісного обладнання; кваліфіковане використання типового комп'ютерного та офісного обладнання; ефективна робота як індивідуально, так й у складі команди; застосування сучасних методик і технологій автоматизованого опрацювання інформації, формування та використання електронних інформаційних ресурсів і сервісів; прийняття обґрунтованих управлінських, організаційно-методичних та технологічних рішень; самостійне прийняття рішень, відповідальність, лідерські якості, забезпечення ефективної командної роботи.

Сучасні тенденції розвитку інформаційного суспільства й цифрових трансформацій в усіх сферах буття підтверджують актуальність викладання дисципліни «Настільні видавничі системи» для здобувачів освітньої програми «Інформаційна та документаційна діяльність». Зазначимо основні аспекти, що підкреслюють важливість викладання цієї дисципліни:

1. Цифрова трансформація видавничої галузі полягає в тому, що сьогодні спостерігається активний перехід від традиційних до цифрових форматів видань, що вимагає від фахівців навичок роботи з відповідними технологіями. НВС є ключовим інструментом у цьому процесі, дозволяючи створювати як друковані, так і електронні публікації.
2. Зростання попиту на якісний контент: в умовах шаленого інформаційного навантаження та циркулювання надвеликих обсягів інформації особливого значення набуває якісне представлення інформації. Знання правил верстки та навички роботи з НВС дозволяють фахівцям створювати документи, що відповідають професійним стандартам та забезпечують ефективну комунікацію.
3. Розширення функцій інформаційних фахівців проявляється в тому, що сучасний фахівець з інформаційної та документаційної діяльності виконує широкий спектр функцій, включаючи створення й оформлення різноманітних інформаційних продуктів. Володіння НВС розширює професійні можливості та підвищує конкурентоспроможність на ринку праці.
4. Інтеграція інформаційних технологій у всі сфери діяльності стає все більш помітною, оскільки сьогодні інформаційні технології, зокрема НВС, використовуються в різних галузях: від освіти та науки до бізнесу та державного управління. Це розширює сферу застосування здобутих компетентностей та підвищує їх практичну цінність.

5. Тренд на візуалізацію інформації залишається актуальним упродовж останніх років і не зменшує своєї значущості, а тому сучасні комунікації характеризуються активним використанням візуальних елементів для підвищення ефективності сприйняття інформації. НВС надають інструменти для створення якісних візуальних матеріалів, що є важливою складовою професійної діяльності інформаційних фахівців.

Методичні аспекти викладання дисципліни «Настільні видавничі системи» сприяють формуванню згаданих вище компетентностей, необхідних фахівцям інформаційної сфери. Особливо варто виокремити метод проєктного навчання, який передбачає роботу здобувачів над створенням власного видавничого проєкту протягом семестру. Цей підхід дозволяє комплексно опанувати всі етапи процесу комп'ютерної верстки та створити реальний інформаційний продукт, який можна буде в майбутньому використати для портфоліо.

Також заслуговує на увагу метод послідовного ускладнення завдань, який забезпечує поступовий перехід від простих до складних проєктів, і практикум з аналізом помилок, що розвиває критичне мислення та формує професійне погляд майбутніх фахівців.

Важливим аспектом є також збалансованість теоретичної та практичної складових дисципліни, що дозволяє здобувачам не лише отримати необхідні знання, але й розвинути практичні навички, необхідні для професійної діяльності.

Підсумовуючи, можна зазначити, що дисципліна «Настільні видавничі системи» відіграє важливу роль у підготовці фахівців з інформаційної та документальної діяльності, формуючи компетентності, необхідні для ефективної роботи в сучасному інформаційному суспільстві. Її актуальність підтверджується змістом та структурою навчальної програми та відповідає сучасним тенденціям розвитку інформаційної сфери.

Вивчення НВС через опанування конкретних програмних засобів дозволяє здобувачам оволодіти інструментами для створення якісних інформаційних продуктів, що є важливою складовою професійної діяльності інформаційних фахівців. Крім того, набуті компетентності підвищують конкурентоспроможність майбутніх випускників на ринку праці та розширюють їх професійні можливості.

Р. Шалева

ПІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО СЛУЖБОВОГО ДОКУМЕНТА ЯК КРИТИЧНО ВАЖЛИВОГО ІНСТРУМЕНТА В ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

R. Shaleva

PRIORITY TASKS OF THE ELECTRONIC OFFICIAL DOCUMENT AS A CRITICALLY IMPORTANT TOOL DURING THE WAR IN UKRAINE

Підприємництво є фундаментальним елементом бізнесу, що функціонує в умовах вільного ринкового середовища. Однак його не варто ідеалізувати, оскільки підприємницька діяльність передбачає складну та інтенсивну працю, яка потребує специфічних здібностей та зусиль. За певних обставин підприємницька діяльність може включати елементи експлуатації, проте її внесок у розвиток національної економіки залишається беззаперечним.

Сутність підприємництва полягає у свободі вибору напрямів та методів діяльності, автономності у процесі ухвалення рішень, орієнтації на досягнення